

Ocena swobody działalności gospodarczej w Województwie Pomorskim Raport kwartalny luty 2011 – kwiecień 2011

Przedstawiany raport zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w I kwartale 2011 r. wśród przedsiębiorców z Województwa Pomorskiego w zakresie oceny władz samorządowych trzech szczebli. Respondenci oceniali różne zakresy prawa pozostające w gestii poszczególnych władz z punktu widzenia swobody działalności gospodarczej. Oceny te prezentujemy na tle wyników badania zrealizowanego w trzech poprzednich kwartałach. Przedstawiamy także ocenę Województwa Pomorskiego na tle trzech innych województw (podlaskiego, śląskiego i łódzkiego), w których przeprowadzono analogiczne badania, a także wnioski płynące z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Pomorskiego. Niniejszy raport jest czwartym i ostatnim z zaplanowanych w projekcie raportów kwartalnych.

Wyniki badań ankietowych

W lutym i marcu 2011 r. zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród przedsiębiorców z Woj. Pomorskiego. Ostatecznie otrzymano 100 ankiet, w których respondenci oceniali swobodę działalności gospodarczej zapewnianą przez władze gminne, powiatowe i regionalne. Podobnie jak w poprzednich badaniach zrealizowanych w II, III i IV kwartale 2010 r., przedsiębiorców poproszono o ocenę 14 zakresów prawa będących w gestii władz gminnych/miejskich, 6 zakresów prawa będących w gestii władz powiatowych oraz 7 zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych. Poszczególne zakresy prawa poddane ocenie to:

- Będące w gestii **władz gminnych/miejskich**:
 1. Uchwały budżetowe (podstawowy plan funkcjonowania gminy i jej aktywności w zakresie kreowania warunków prowadzenia działalności gospodarczej).
 2. Strategie rozwoju (programowanie przyszłych działań, określenie hierarchii ważności celów, czy cele priorytetowe ułatwiają przyszły rozwój).
 3. Zamówienia publiczne (zasady na jakich przeprowadzane są postępowania, zwłaszcza w zakresie stwarzania równych warunków dostępu do zamówień).
 4. Gospodarka przestrzenna / plany zagospodarowania przestrzennego (ład przestrzenny ma znaczenie wobec kreowania wyglądu infrastruktury przestrzennej, w której funkcjonują przedsiębiorcy).
 5. Lokalne podatki i opłaty (gminy mogą obniżać górną stawkę podatkową, określać warunki ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień i zaniechania poboru podatków; ocena zasad stosowania rozwiązań fiskalnych - ich przejrzystości i dostępności informacji o systemie ulg i preferencji, z których można korzystać przy spełnieniu określonych warunków).
 6. Dzierżawa nieruchomości i najmy (przejrzystość zasad ustalania wysokości opłat za dzierżawę oraz czynszów najmu, a także zasad ich pomniejszania, stosowanie jawnych i powszechnie dostępnych procedur wyboru najemców).

7. Plany inwestycyjne gminy (nie tylko gminy, ale podmiotów i osób, różne inwestycje, najważniejsze inwestycje infrastrukturalne, jak sieci, drogi, oczyszczalnie ścieków, wysypiska śmieci itp., warunkujące wiele aktywności i rozwój gospodarczy, na ile: decydują o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, przyczyniają się do polepszenia warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wpływają na rynek pracy w firmach bezpośrednio związanych z daną inwestycją i w firmach kooperujących, w instytucjach otoczenia biznesu, powodują kolejne inwestycje (np. uzbrojenie terenów pod budownictwo przyciąga inwestorów budowlanych), dają także pracę lokalnym firmom, tworzą koniunkturę na rynku usług budowlanych).
8. Procedury obsługi inwestorów (zestaw reguł ustalających zasady obsługi inwestorów; procedury powinny wzmacniać pozycję gminy w fazie negocjacji z przedsiębiorcami i pozwalać na dalsze wspieranie ich w trakcie procesu inwestycyjnego; ocena procedur, ich efektywności i przejrzystości).
9. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu (ocena wydawania pozwoleń w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych: przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia), dla przedsiębiorców, których działalność polega na organizacji przyjęć, jednorazowe (do 2-dni), na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych).
10. Pomoc publiczna (głównie aktywność w sferze podatkowej; ocena zakresu pomocy i jej intensywności, okresu rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o jej uzyskanie).
11. Wspieranie przedsiębiorczości (typy działań podejmowanych przez gminę i ocena ich skuteczności, np.: pomoc w uzyskiwaniu środków pomocowych dla podmiotów gospodarczych, internetowe bazy informacyjne, przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, sprzedaż mienia komunalnego, co stwarza możliwość przekształcenia lokali mieszkaniowych w lokale użytkowe).
12. Rejestr działalności gospodarczej (ocena ewidencji działalności gospodarczej, która powinna być jawna; organ ewidencyjny: wójt, burmistrz, prezydent miasta).
13. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
14. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz powiatowych**:

1. Funkcjonowanie programów rynku pracy (ocena przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy poprzez PUPy, np. prowadzenie doradztwa gospodarczego i finansowego dla chcących rozpocząć działalność gospodarczą, organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców i pracowników samorządowych w zakresie wiedzy o instrumentach rozwoju przedsiębiorczości i środkach pomocowych, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy poprzez promowanie usług PUP oraz zachęcanie przedsiębiorców).
2. Prawo budowlane (ocena administracji w zakresie budownictwa, na szczeblu powiatowym administrację wykonują: starosta - w obszarze administracji architektoniczno - budowlanej, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego - w obszarze nadzoru budowlanego).
3. Ochrona konsumentów (wykonywana przez powiatowego rzecznika konsumentów; ocena uprawnień rzecznika i korzystania z nich).
4. Kształcenie zawodowe (prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych, także o profilu zawodowym; ocena dostosowania programów nauczania zawodów do postępu technicznego i zmieniających się uwarunkowań rynku pracy).

5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
6. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz wojewódzkich**:

1. Strategie rozwoju regionalnego (ocena czy są narzędziem wspierania pozytywnych zmian w regionie i reagowania na zmiany pojawiające się w otoczeniu).
2. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych (ocena czy RPO realizowane w latach 2007–13 odpowiadają na lokalne potrzeby oraz zostały dostosowane do indywidualnej specyfiki województwa w toku konsultacji społecznych; ocena czy RPO wspierają działania z zakresu m.in. innowacyjności, rozwoju i zwiększania konkurencyjności przedsiębiorstw, budowy społeczeństwa informacyjnego, infrastruktury edukacyjnej, komunikacyjnej, ochrony środowiska i ochrony zdrowia, rewitalizacji, turystyki i kultury).
3. Promowanie inwestycji (ocena procesu promocji inwestycji – jakości i celowości działań).
4. Wspieranie przedsiębiorczości (ocena procedur i sposobu przyznawania środków oferowanych w ramach RPO i wielkości budżetu dla firm).
5. Pomoc publiczna (ocena zakresu i formy przyznawania przedsiębiorcom pomocy publicznej na poziomie województwa).
6. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
7. Jakość decyzji administracyjnych.

Przedsiębiorcy dokonywali oceny danego zakresu w następującej skali: 1 – złe / wadliwe, 2 - budzące wątpliwości, 3 – dostateczne, 4 – dobre, 5 - bardzo dobre i 6 – wzorcowe. Mogli również udzielić odpowiedzi „nie mam zdania”, która została wprowadzona od drugiego badania, a dla ułatwienia odpowiedzi respondentom dodano również bardziej szczegółowe opisy w poszczególnych zakresach prawa.

Na podstawie przeprowadzonego w Województwie Pomorskim badania powstał **ranking poszczególnych zakresów prawa**. W Województwie Pomorskim przedstawia się on następująco:

Tabela 1. Oceny średnie przyznane władzom poszczególnych szczebli władzy w Województwie Pomorskim w poszczególnych zakresach prawa

Gmina/ miasto:	Ocena średnia i poz. w II kw. '10:	Ocena średnia i poz. w III kw. '10:	Ocena średnia w IV kw. '10:	Ocena średnia w I kw. '11:
1.Rejestr działalności gospodarczej	3,80 (1)	3,67 (1)	3,85 (1)	3,7
2. Plany inwestycyjne gminy	3,65 (2)	3,59 (2)	3,82 (2)	3,56
3. Strategie rozwoju	3,56 (3)	3,50 (3)	3,68 (3)	3,53
4. Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	3,33 (6)	3,34 (5)	3,51 (5)	3,32

4. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,07 (9)	3,16 (7)	3,49 (6)	3,32
6. Uchwały budżetowe	3,15 (8)	3,17 (6)	3,31 (8)	3,24
7. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	3,47 (4)	3,35 (4)	3,53 (4)	3,23
8. Jakość decyzji administracyjnych	3,36 (5)	3,04 (8)	3,34 (7)	3,21
9. Lokalne podatki i opłaty	2,95 (12)	2,83 (12)	2,97 (12)	3,04
10. Procedury obsługi inwestorów	3,22 (7)	2,88 (10)	3,3 (9)	2,99
11. Pomoc publiczna	2,59 (14)	2,44 (14)	2,81 (14)	2,98
12. Wspieranie przedsiębiorczości	3,02 (11)	2,85 (11)	3,21 (10)	2,97
13. Dzierżawa nieruchomości i najmy	2,91 (13)	2,76 (13)	2,9 (13)	2,91
14. Zamówienia publiczne	3,03 (10)	2,93 (9)	3,14 (11)	2,89
Powiat:	Ocena średnia i poz. w II kw. '10:	Ocena średnia i poz. w III kw. '10:	Ocena średnia w IV kw. '10:	Ocena średnia w I kw. '11:
1. Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,44 (2)	3,23 (2)	3,63 (1)	3,25
2. Kształcenie zawodowe	3,55 (1)	3,30 (1)	3,56 (2)	3,13
3. Jakość decyzji administracyjnych	3,41 (3)	3,13 (4)	3,35 (4)	3,08
4. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	3,41 (3)	3,22 (3)	3,38 (3)	3,05
5. Prawo budowlane	3,13 (5)	3,02 (5)	3,22 (5)	2,95
6. Ochrona konsumentów	2,44 (6)	2,45 (6)	2,78 (6)	2,68
Województwo:	Ocena średnia i poz. w II kw. '10:	Ocena średnia i poz. w III kw. '10:	Ocena średnia w IV kw. '10:	Ocena średnia w I kw. '11:
1. Strategie rozwoju regionalnego	3,87 (1)	3,58 (1)	3,63 (1)	3,4
2. Promowanie inwestycji	3,44 (4)	3,19 (3)	3,35 (3)	3,28

3. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,83 (2)	3,26 (2)	3,42 (2)	3,27
4. Jakość decyzji administracyjnych	3,45 (3)	3,15 (5)	3,26 (4)	3,12
5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	3,38 (5)	3,15 (4)	3,23 (5)	3,02
6. Wspieranie przedsiębiorczości	2,94 (7)	2,73 (7)	2,9 (7)	2,94
7. Pomoc publiczna	2,96 (6)	2,75 (6)	3 (6)	2,9

* liczba w nawiasie oznacza miejsce w rankingu w danym kwartale

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W tabeli 1 widać, że **władze gminne** otrzymały czwarty raz z rzędu najwyższą ocenę za prowadzenie rejestru działalności gospodarczej – 3,7 (w poprzednich kwartałach odpowiednio 3,8; 3,67 i 3,85). Wartości te wskazują, że przedsiębiorcy na przestrzeni roku, gdy prowadzone były badania na dość podobnym poziomie oceniali kwestie funkcjonowania rejestru działalności gospodarczej. Podobnie jak na miejscu pierwszym, również w przypadku pozycji numer dwa i trzy w ciągu całego okresu realizacji projektu nie następowały żadne zmiany. Drugie miejsce w każdym badaniu zajmowały plany inwestycyjne gmin (ocena w I kwartale 2011 r. 3,56 – wcześniej: 3,65; 3,59 i 3,82). Niewiele mniejszą ocenę w I kwartale 2011 r. otrzymały strategie rozwoju gmin 3,53 (poprzednio: 3,56; 3,50 i 3,68).

Na kolejnych pozycjach nastąpiły pewne przesunięcia – choć też nie były to jakieś bardzo znaczące zmiany. Najwyższą pozycję (4.) w ramach wszystkich badań zajęła kwestia gospodarki przestrzennej i planów zagospodarowania. Ten aspekt działania gmin z każdym badaniem plasował się coraz wyżej. Taką samą ocenę jak gospodarka przestrzenna otrzymała również kwestia pozwoleń na sprzedaż alkoholu. Również w tym wypadku to najwyższa pozycja.

Elementem oceny, który zanotował największy spadek była kwestia czasu oczekiwania na decyzje administracyjne. W poprzednim kwartale zagadnienie to zajęło 4 pozycję z oceną 3,53, podczas gdy teraz uplasowało się na miejscu 7 z oceną 3,23.

W przypadku pozostałych elementów przesunięcia były w większości nieznaczne, choć należy zwrócić uwagę na fakt, że po raz pierwszy ostatniego miejsca nie zajęła kwestia pomocy publicznej, która zanotowała najwyższą ocenę w ramach projektu (2,98) i zajęła 11 miejsce.

Porównując oceny średnie dla każdego kwartału, można stwierdzić, że wypada on przeciętnie. Ocena wszystkich 14 aspektów działania samorządów gminnych wynosi 3,21 w porównaniu z 3,30 w poprzednim kwartale. Co ciekawe średnia policzona dla całego okresu trwania projektu wynosi dokładnie 3,21. To jeszcze raz potwierdza, że ostatnie badania bardzo dobrze odzwierciedla przeciętne wyniki z 4 badań.

W I kwartale 2011 r. przedsiębiorcy z Woj. Pomorskiego najwyżej ocenili **władze powiatowe** za funkcjonowanie programów rynku pracy (3,25). Oznacza to, że ta sama kwestia po raz drugi z kolei została uznana najlepiej ocenioną. Choć można podkreślić, fakt, że poprzednio najwyższa ocena wynosiła 3,63. Drugie miejsca zajęło zagadnienie, które przez dwa pierwsze kwartały miało najwyższe oceny – kształcenie zawodowe. Ocena 3,13 uzyskana w I kwartale 2011 r. to najniższa ocena tego zagadnienia w trakcie czterech badań (poprzednio: 3,55; 3,30

i 3,56). Również nieduże zmiany nastąpiły na kolejnych pozycjach. Miejscami zamieniły się tylko czas oczekiwania na decyzje administracyjne oraz jakość decyzji administracyjnych. Przez cztery edycje badania nic nie zmieniło się na pozycjach piątej (przedostatniej) i szóstej (ostatniej). Za każdym razem zajmowały je prawo budowlane (miejsce piąte z ocenami: 3,13; 3,02; 3,22 i ostatnia wartość 2,95) i ochrona konsumentów (2,44; 2,45; 2,78 i ostatnia ocena 2,68).

W przypadku powiatów średnia ocena wszystkich zagadnień, o które pytani byli respondenci wyniosła 3,02 i była to najniższa ocena w trakcie całego badania. W poprzednim kwartale powiaty województwa pomorskiego zostały ocenione na 3,32, co oznacza, że w ciągu 3 miesięcy zanotowano spadek ocen aż o 9 procent. Każdy z elementów, o które pytani byli respondenci uzyskał niższą ocenę niż w ostatnim kwartale 2010r. Aż w czterech przypadkach (kształcenie zawodowe, czas oczekiwania na decyzje administracyjne, jakość decyzji administracyjnych, prawo budowlane) uzyskane oceny były najniższe biorąc pod uwagę całość realizacji projektu.

W przypadku oceny władz powiatowych respondenci rzadko korzystali z wyboru opcji „nie mam zdania”. Najczęściej – 7 razy – taką odpowiedź wskazywano w przypadku ochrony konsumentów.

Oceniając **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy po raz czwarty najwyżej ocenili kwestię dotyczącą strategii rozwoju regionalnego, które jednak uzyskały najniższą do tej pory ocenę (3,4). Zmiana nastąpiła na pozycji nr 2. Do tej pory za każdym razem miejsce to przypadło regionalnemu programowi operacyjnemu i dostępowi do środków pomocowych. Tym razem minimalnie (o 0,01) lepiej oceniona została kwestia promowania inwestycji (ocena 3,28 w stosunku do 3,27). W przypadku następnych pozycji znów brak jest jakichś znaczących zmian – występują tylko przesunięcia o jedną pozycję w górę i w dół. Można podkreślić, że po raz pierwszy wspieranie przedsiębiorczości nie uzyskało najniższej oceny (2,94) wyprzedzając zagadnienia dotyczące pomocy publicznej (2,9).

Średnia ocena uzyskana przez władze województwa w ramach badania w I kwartale 2011 r. wyniosła 3,13. Oznacza to spadek z poziomu 3,26 w poprzednim kwartale.

W przypadku oceny władz wojewódzkich przedsiębiorcy z Województwa Pomorskiego najczęściej nie mieli zdania w przypadku pomocy publicznej (10 wskazań), czasu oczekiwania na decyzje administracyjne (10 wskazań) oraz jakości decyzji administracyjnych (11 wskazań).

Jeśli pod uwagę weźmiemy jedynie **oceny skrajne** przyznane poszczególnym władzom w kolejnych zakresach prawa, w których podejmują decyzje, sytuacja przedstawia się następująco: najwięcej ocen najwyższych („bardzo dobre” i „wzorcowe”) w przypadku władz gminnych uzyskały zakresy: rejestr działalności gospodarczej (28/100, poprzednio 29/100 i 23/100), plany inwestycyjne gminy (20/100, poprzednio 24/100 i 21/100) oraz strategie rozwoju (18/100, poprzednio 19/100 i 20/100). Najwięcej ocen najniższych („złe/wadliwe” i „budzące wątpliwości”) ponownie otrzymała pomoc publiczna (37/100). Dużo niskich ocen otrzymały także kwestie dotyczące dzierżawy nieruchomości i najmów (33/100) oraz zamówień publicznych (33/100).

Jeżeli chodzi o władze powiatowe, najwięcej ocen najwyższych otrzymały następujące zakresy:

- Funkcjonowanie programów rynku pracy 14/100
- Czas oczekiwania na decyzje administracyjne 8/100

Tak mała ilość respondentów deklarujących znaczący poziom zadowolenia w pracy władz powiatowych potwierdza, że ten szczebel władz rzeczywiście cieszy się niską estymą przedsiębiorców.

Oceny najgorsze były przyznawane zdecydowanie częściej. Najwięcej ocen negatywnych uzyskała ochrona konsumentów (36/100), prawo budowlane (30/100) oraz funkcjonowanie programów rynku pracy (30/100).

Władze wojewódzkie najwięcej ocen bardzo dobrych i wzorcowych ponownie otrzymały za strategię rozwoju regionalnego (14/100, poprzednio 17/100) oraz dostęp do środków pomocowych w ramach RPO (13/100, poprzednio 14/100).

Bardzo dużą liczbę negatywnych ocen uzyskała kwestia wspierania przedsiębiorczości (32/100 – poprzednio 40/100) oraz pomoc publiczna (31/100 – poprzednio 35/100).

Z przedstawionej analizy wynika, że w I kw. 2011 r. przedsiębiorcy ogólnie niżej ocenili władze poszczególnych szczebli, niż w poprzednim kwartale. W przypadku powiatów zanotowane najniższe wyniki dla czterech okresów objętych badaniem. Dla szczebla gminnego i wojewódzkiego uzyskano wyniki zbliżone do przeciętnych.

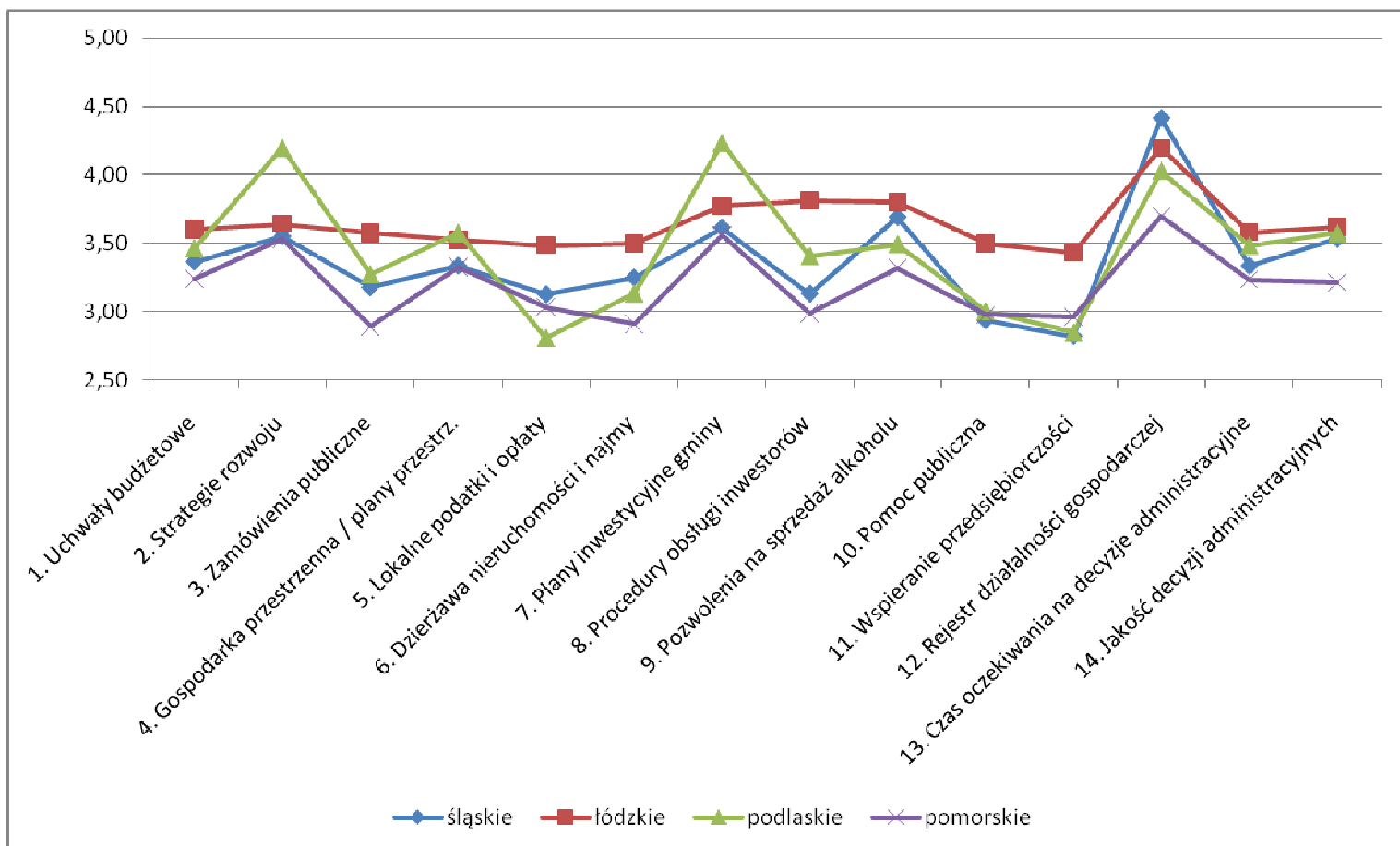
Województwo Pomorskie na tle trzech innych województw - wyniki badań ankietowych

Analogiczne badanie ankietowe, jak wśród przedsiębiorców z Województwa Pomorskiego przeprowadzono także w trzech innych województwach: łódzkim, podlaskim i śląskim. Z przeprowadzonej analizy porównawczej wypowiedzi przedsiębiorców z czterech wymienionych województw wynika, że **władze gminne** generalnie po raz czwarty z rzędu najlepiej zostały ocenione w Województwie Łódzkim, ponieważ spośród czternastu zakresów prawa poddanych pod opinie respondentów aż w dziesięciu uzyskały najwyższe opinie, podobnie, jak w poprzednim kwartale, co widać na wykresie 1 i w tabeli 4. Najgorzej wypadły władze gminne na Pomorzu, którym aż w jedenastu zakresach (uchwały budżetowe, strategię rozwoju, zamówienie publiczne, gospodarka przestrzenna, dzierżawa nieruchomości i najmy, plany inwestycyjne gminy, procedury obsługi inwestorów, pozwolenia na sprzedaż alkoholu, rejestr działalności gospodarczej, czas oczekiwania na decyzje administracyjne, jakość decyzji administracyjnych) przedsiębiorcy średnio przyznali niższe oceny niż w pozostałych regionach. Władze gminne z Województwa Pomorskiego w żadnym z analizowanych zakresów nie uzyskały oceny najwyższej.

Uwzględniając wszystkie cztery sondáže kwartalne i wszystkie cztery regiony, można zaobserwować, że największe rozbieżności odnotowano w woj. podlaskim, w którym przedsiębiorcy w całym rozpatrywanym okresie 17 razy przyznali oceny średnie poniżej „3”, podczas, gdy w łódzkim ani razu, w śląskim 11 razy, a w pomorskim 16 razy. Jeśli chodzi o oceny powyżej „4”, najwięcej takich ocen średnich przedsiębiorcy przyznali także gminom podlaskim (7 razy), gminom z woj. łódzkiego 5 razy, śląskim władzom gminnym 2 razy, a pomorskim ani razu. Widać więc, że władze gminne woj. pomorskiego na tle trzech wymienionych regionów wypadły źle.

Wykres 1. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w czternastu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 2. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w czternastu zakresach prawa

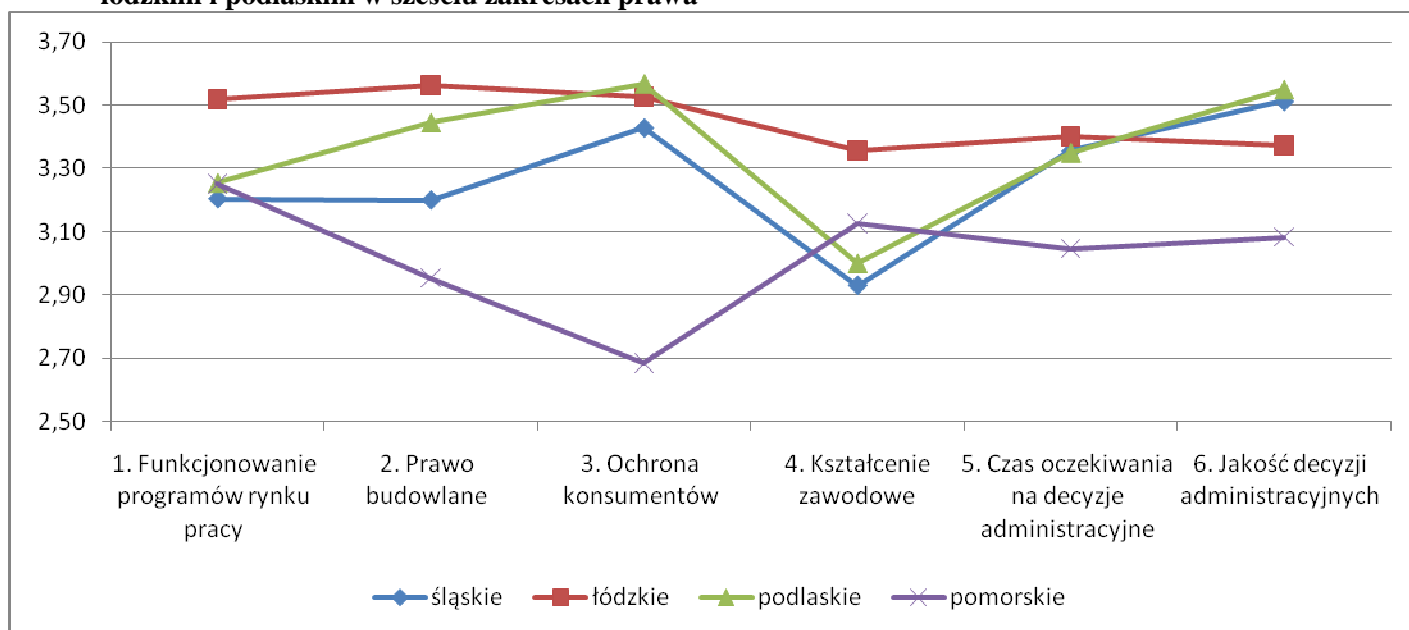
Zakres prawa w gestii gmin/miast:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Uchwały budżetowe	3,39	3,17	3,28	3,36	3,34	3,15	3,22	3,46	3,59	3,71	3,63	3,60	3,15	3,17	3,31	3,24
Strategie rozwoju	3,41	3,39	3,11	3,55	3,85	4,09	4,53	4,19	3,52	3,63	3,62	3,64	3,56	3,50	3,67	3,53
Zamówienia publiczne	3,16	3,08	3,29	3,18	3,20	2,69	3,10	3,27	3,49	3,59	3,58	3,57	3,03	2,93	3,11	2,89
Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	2,99	3,25	3,50	3,33	2,90	3,23	3,56	3,58	3,30	3,40	3,45	3,52	3,33	3,34	3,52	3,32
Lokalne podatki i opłaty	3,02	2,91	2,65	3,13	2,77	2,65	2,69	2,81	3,39	3,53	3,51	3,48	2,95	2,83	3,00	3,04
Dzierżawa nieruchomości i najmy	3,02	3,43	3,38	3,25	2,95	2,81	2,97	3,13	3,39	3,60	3,55	3,50	2,91	2,76	2,95	2,91
Plany inwestycyjne gminy	3,31	3,53	3,89	3,61	3,84	3,97	4,41	4,23	3,69	3,83	3,78	3,77	3,65	3,59	3,74	3,56
Procedury obsługi inwestorów	3,05	3,31	3,05	3,13	3,10	3,24	3,28	3,41	3,67	3,76	3,83	3,81	3,22	2,88	3,18	2,99
Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,32	3,69	3,30	3,69	3,21	3,27	3,50	3,49	3,63	3,98	4,02	3,80	3,07	3,16	3,42	3,32
Pomoc publiczna	3,02	3,21	2,80	2,94	2,84	2,70	2,80	3,01	3,40	3,53	3,55	3,50	2,59	2,44	2,73	2,98
Wspieranie przedsiębiorczości	2,99	3,26	2,76	2,82	2,80	2,74	2,68	2,85	3,28	3,55	3,42	3,43	3,02	2,85	3,12	2,97
Rejestr działalności gospodarczej	3,68	3,95	4,23	4,41	3,51	3,88	4,23	4,03	4,09	4,20	4,19	4,19	3,80	3,67	3,82	3,70
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,76	2,97	3,36	3,33	3,01	2,82	3,31	3,49	3,67	3,70	3,66	3,58	3,44	3,35	3,43	3,23
Jakość decyzji administracyjnych	2,95	3,16	3,50	3,53	3,06	3,12	3,47	3,57	3,75	3,70	3,71	3,62	3,36	3,04	3,24	3,21

Zródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Biorąc pod uwagę oceny średnie **władz powiatowych** w czterech województwach, w ostatnim badaniu powiaty Województwa Pomorskiego wypadły gorzej niż gminy, także w porównaniu do pozostałych województw (najniższa średnia ocena). W I kw. 2011 r. władze powiatów pomorskich zostały najniżej ocenione w zakresie: prawa budowlanego, ochronie konsumentów, czasie oczekiwania na decyzje administracyjne oraz jakości decyzji administracyjnych. Szczegóły widzimy na wykresie 2 i w tabeli 3.

Podsumowując jednak wyniki zebrane we wszystkich regionach i w czterech badaniach kwartalnych, można stwierdzić, że powiaty Woj. Pomorskiego zajęły przedostatnie miejsce i wyprzedziły Woj. Śląskie. Uwzględniając cały okres objęty badaniem, najczęściej ocen najwyższych uzyskały powiaty woj. łódzkiego (12 z 24), następnie powiaty z woj. pomorskiego (5 z 24), powiaty z Podlasia (4 z 24), a władze powiatowe ze Śląska otrzymały 3 na 24 oceny najwyższe w analizowanym okresie. Jednocześnie powiaty z woj. łódzkiego ani razu nie otrzymały oceny średniej poniżej „3”, jak również najniższej oceny w porównaniu z pozostałymi trzema regionami, podczas, gdy powiaty z Woj. Śląskiego oceny poniżej „3” otrzymały 6 (na 24), a oceny najniższe 10 razy (na 24), najczęściej (aż w czterech zakresach) w IV kw. 2010 r. Powiaty z Podlasia oceny poniżej „3” otrzymały 4 razy, a najniższe 6 (na 24), a powiaty z Pomorza – oceny poniżej „3” – 5 razy, a oceny najniższe 9 na 24 razy.

Wykres 2. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w sześciu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 3. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w sześciu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii powiatów:	Ocena średnia:															
	Śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,09	3,33	2,99	3,20	3,42	3,04	3,03	3,25	3,35	3,56	3,57	3,52	3,44	3,23	3,53	3,25
Prawo budowlane	3,00	3,14	2,99	3,20	2,97	3,03	3,46	3,45	3,34	3,65	3,63	3,56	3,13	3,02	3,14	2,95
Ochrona konsumentów	3,42	3,62	3,31	3,43	3,20	3,46	3,84	3,57	3,35	3,46	3,56	3,53	2,44	2,45	2,76	2,68
Kształcenie zawodowe	3,42	3,58	3,04	2,93	2,81	2,51	2,72	3,00	3,16	3,32	3,42	3,36	3,55	3,30	3,45	3,13
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,72	2,95	3,08	3,35	3,16	3,04	3,35	3,35	3,38	3,50	3,47	3,40	3,41	3,22	3,29	3,05
Jakość decyzji administracyjnych	2,84	3,19	3,18	3,51	3,14	3,18	3,51	3,55	3,39	3,39	3,43	3,37	3,41	3,13	3,25	3,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

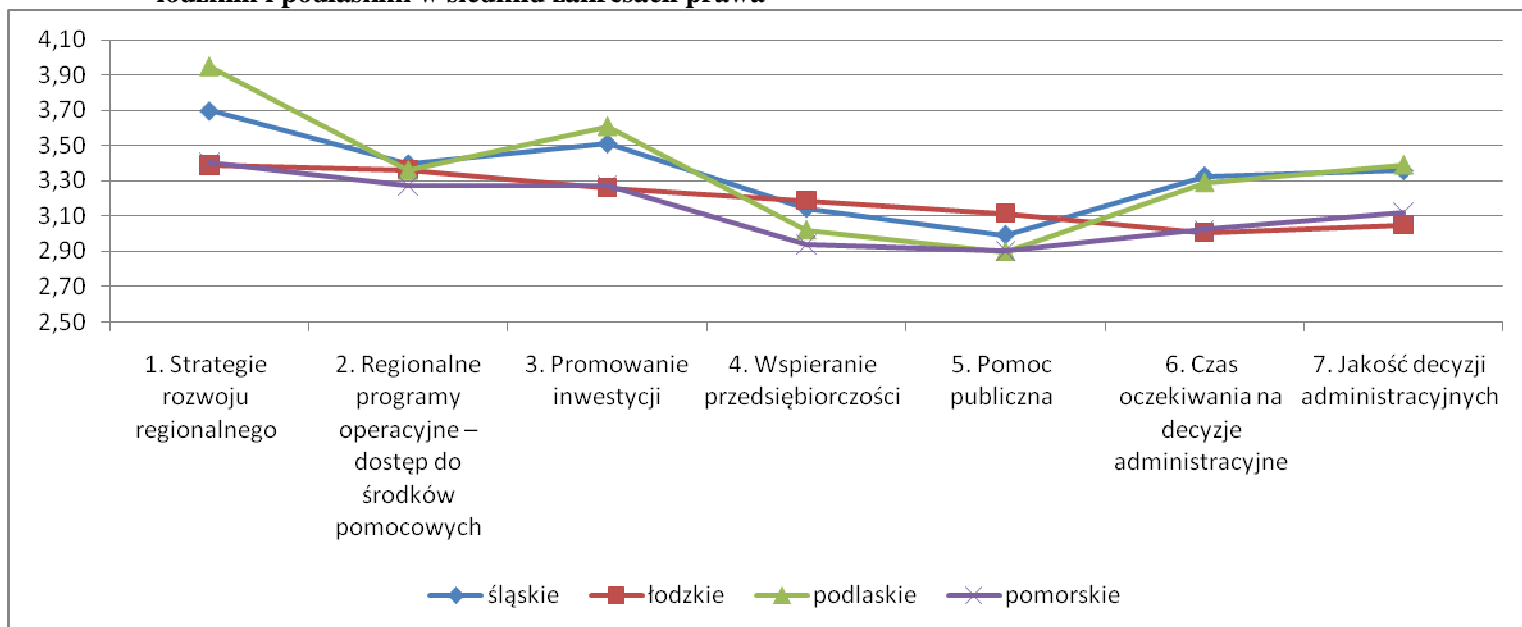
W odniesieniu do ocen średnich przedsiębiorców przyznanych **władzom wojewódzkim**, w I kw. 2011 r. przedsiębiorcy najlepiej ocenili władze woj. śląskiego i podlaskiego. Władze Województwa Pomorskiego zostały ocenione w tym badaniu najniżej. W żadnym z zakresów będących przedmiotem oceny władze regionalne nie uzyskały oceny najwyższej. Z kolei w trzech sytuacjach (pomoc publiczna, wspieranie przedsiębiorczości, regionalne programy operacyjne) województwo pomorskie zostało ocenione najniżej.

Analizując cały okres od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. objęty ankietowaniem należy przyznać, że największe rozbieżności w ocenach działań władz regionalnych obserwujemy na Śląsku i na Podlasiu, ponieważ w tych dwóch regionach przedsiębiorcy przyznawali najwięcej ocen najwyższych i najniższych w porównaniu do pozostałych województw

uczestniczących w sondażach. Władze regionalne woj. podlaskiego 9 (na 28) razy otrzymały oceny najwyższe w porównaniu z pozostałymi województwami, ale też jednocześnie 9 (na 28) razy otrzymały oceny średnie poniżej „3”, a siedem razy miały najniższe oceny w porównaniu z pozostałymi regionami objętymi ankietowaniem. Władze regionalne z woj. śląskiego otrzymały najwyższe oceny 8 razy (na 28), siedem razy ocenę poniżej „3” i dziewięciokrotnie miały najniższe oceny w zestawieniu z trzema analizowanymi także województwami. Najmniej ocen najwyższych zgromadziły władze regionalne z Pomorza (5 na 28) i woj. łódzkiego (6 na 28), ale jednocześnie te ostatnie ani razu nie zostały ocenione średnio poniżej „3”, a pięć razy miały niższe oceny niż władze w pozostałych trzech regionach. Na Pomorzu przedsiębiorcy 8 razy przyznali swoim władzom regionalnym oceny poniżej „3” i podobnie, jak śląskie władze regionalne – pomorskie dziewięciokrotnie miały niższe oceny niż władze w innych województwach. Generalnie oceny władz w poszczególnych regionach były podobne. Szczegółowe oceny widać na wykresie 3 i w tabeli 4.

Wykres 3. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w siedmiu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 4. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w siedmiu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii województwa:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Strategie rozwoju regionalnego	3,70	3,68	3,37	3,70	3,55	3,81	3,91	3,95	3,23	3,26	3,40	3,39	3,87	3,58	3,62	3,40
Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,53	3,61	3,18	3,40	3,24	3,23	3,25	3,36	3,25	3,26	3,33	3,36	3,83	3,26	3,36	3,27
Promowanie inwestycji	3,45	3,28	3,13	3,51	3,33	3,75	3,66	3,61	3,21	3,26	3,27	3,26	3,44	3,19	3,25	3,28
Wspieranie przedsiębiorczości	3,40	3,24	2,95	3,14	2,96	2,80	2,85	3,02	3,06	3,18	3,18	3,19	2,94	2,73	2,85	2,94
Pomoc publiczna	3,11	3,22	2,89	2,99	2,90	2,69	2,68	2,90	3,06	3,18	3,13	3,12	2,96	2,75	2,93	2,90
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,75	2,85	2,70	3,33	2,94	2,90	3,17	3,29	3,05	3,17	3,11	3,01	3,38	3,16	3,16	3,02
Jakość decyzji administracyjnych	2,94	3,07	3,02	3,36	3,01	3,10	3,39	3,39	3,14	3,20	3,15	3,05	3,45	3,15	3,18	3,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wnioski z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Pomorskiego

Dokonana została również analiza wydarzeń z zakresu działania samorządów województwa Pomorskiego. Ocenie poddano m.in. dzienniki urzędowe wydawane przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku.¹ Publikacje uchwał rad gminnych następują obecnie z około półtoramiesięcznym opóźnieniem, co oznacza, że w stosunku do poprzedniego badania okres ten się skrócił. Badając ostatni wpis spośród uchwał dotyczących działalności gospodarczej odnaleziono uchwałą rady Gminy Ryjewo z dnia 23 lutego 2011 r. o zmianie uchwały o podatku od nieruchomości. Udało się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej dotrzeć do materiału źródłowego o Uchwale Rady Gminy Ryjewo o ustaleniu stawek podatkowych. Uchwały publikowane zarówno przez Urząd Wojewódzki jak i Radę Gminy Ryjewo nie zawierają uzasadnień. Gmina nie posiada strategii rozwoju lub nie jest ona publikowana.

Sprawdzeniu poddano również Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Szemud (powiat wejherowski).² Zauważono pewne braki informacyjne na w/w stronie: zauważono brak upublicznienia tekstu gminnej strategii rozwoju mimo, że gmina takową posiada. Analiza statutu gminy pokazała, że inicjatyw uchwałodawczą posiadają: wójt, przewodniczący rady, komisje rady i kluby radnych. Nie znajduje się tu zapis mówiący o inicjatywie uchwałodawczej przedsiębiorców. Brakuje także wydzielonej zakładki dotyczącej sfery przedsiębiorczości, stąd dotarcie do informacji o podatkach i opłatach lokalnych jest bardzo utrudnione. Ponadto podkreślić należy, że pozostałe informacje są w przejrzysty sposób umieszczone na stronie internetowej gminy.

¹ edziennik.gdansk.uw.gov.pl/

² www.bip.szemud.pl.

Podsumowanie

Z przedstawionych w niniejszym raporcie analiz oraz informacji wynika, że:

1. **Władze gminne** z Województwa Pomorskiego otrzymały czwarty raz z rzędu najwyższą ocenę za prowadzenie rejestru działalności gospodarczej – 3,7 (w poprzednich kwartałach odpowiednio 3,8; 3,67 i 3,85). Podobnie jak na miejscu pierwszym, również w przypadku pozycji numer dwa i trzy w ciągu całego okresu realizacji projektu nie następowały żadne zmiany. Drugie miejsce w każdym badaniu zajmowały plany inwestycyjne gmin (ocena w I kwartale 2011 r. 3,56 – wcześniej: 3,65; 3,59 i 3,82). Niewiele mniejszą ocenę w I kwartale 2011 r. otrzymały strategie rozwoju gmin 3,53 (poprzednio: 3,56; 3,50 i 3,68).
Najmniej korzystnie ocenione zostały kwestie dotyczące zamówień publicznych (2,89), dzierżawy nieruchomości (2,91) oraz wspierania przedsiębiorczości (2,97).
Ocena wszystkich 14 aspektów działania samorządów gminnych wynosiła 3,21 w porównaniu z 3,30 w poprzednim kwartale. Co ciekawe średnia policzona dla całego okresu trwania projektu wynosi dokładnie 3,21. To potwierdza, że ostatnie badania bardzo dobrze odzwierciedla przeciętne wyniki z 4 badań.
2. W I kwartale 2011 r. przedsiębiorcy z Woj. Pomorskiego najwyżej ocenili **władze powiatowe** za decyzje dotyczące funkcjonowania programów rynku pracy (3,25 – poprzednio 3,63) i kształcenie zawodowe (3,13). Przez cztery edycje badania nic nie zmieniło się na pozycjach piątej (przedostatniej) i szóstej (ostatniej). Za każdym razem zajmowały je prawo budowlane (miejsce piąte z ocenami: 3,13; 3,02; 3,22 i ostatnia wartość 2,95) i ochrona konsumentów (2,44; 2,45; 2,78 i ostatnia ocena 2,68). W przypadku powiatów średnia ocena wszystkich zagadnień, o które pytani byli respondenci wyniosła 3,02 i była to najniższa ocena w trakcie całego badania. W poprzednim kwartale powiaty województwa pomorskiego zostały ocenione na 3,32, co oznacza, że w ciągu 3 miesięcy zanotowano spadek ocen aż o 9 procent. Każdy z elementów, o które pytani byli respondenci uzyskał niższą ocenę niż w ostatnim kwartale 2010r. Aż w czterech przypadkach (kształcenie zawodowe, czas oczekiwania na decyzje administracyjne, jakość decyzji administracyjnych, prawo budowlane) uzyskane oceny były najniższe biorąc pod uwagę całość realizacji projektu.
3. Oceniając **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy ponownie przyznali najwyższe oceny tym samym dziedzinom co w poprzednich kwartałach. Najwyżej ocenili strategie rozwoju regionalnego – 3,4 (w IV kw. – 3,63 w III kw. 3,58, w II kw. 3,87), promowanie inwestycji – 3,28 (w IV kw. 3,35, w III kw. 3,19, w II kw. 3,44) oraz regionalne programy operacyjne - dostęp do środków pomocowych – 3,27 (w IV kw. – 3,42, w III kw. 3,26, w II kw. 3,83). Zmiana nastąpiła na ostatniej pozycji – po raz pierwszy zajęła ją kwestia pomocy publicznej (2,9), która okazała się niżej ocenioną od wspierania przedsiębiorczości (2,94). Średnia ocena uzyskana przez władze województwa w ramach badania w I kwartale 2011 r. wyniosła 3,13. Oznacza to spadek z poziomu 3,26 w poprzednim kwartale.
4. Z przeprowadzonej analizy porównawczej wypowiedzi przedsiębiorców z czterech województw (łódzkiego, podlaskiego, pomorskiego i śląskiego) wynika, że w I kwartale

2011 r. najwięcej negatywnych opinii uzyskały wszystkie szczeble władzy woj. Pomorskiego.

5. Analiza wyników przeprowadzonych badań pozwala stwierdzić, że w I kw. 2011 r. władze wszystkich szczebli w Województwie Pomorskim, na tle innych województw, zostały ocenione gorzej niż w poprzednim kwartale. Generalnie w okresie od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. najlepsze oceny przedsiębiorców otrzymały władze wszystkich szczebli woj. łódzkiego, przy czym zdecydowanie najlepiej oceniano władze gminne.
6. Reasumując, w przeprowadzonych badaniach widać różnice w ocenach w poszczególnych kwartałach i województwach. Jednak wahania te nie są wielkie, a nastawienie przedsiębiorców do władz generalnie w dalszym ciągu jest podobne, jak wcześniej.

